

Jaro a Jarní svátky

Popeleční středa

Spolu s ní začíná 40 dní postního období, v dnešní době už spíš období jarního detoxu.

Při půstu nejde jen o to odepřít si na nějakou chvíli maso, obecně jde o období vybízející ke střídmosti. Vzdát se můžeme čehokoli – od nadměrné spotřeby sladkostí, můžeme se také zkusit vzdát nějakého svého nešvaru – nežalovat, nekritizovat nebo se na chvíli zkusit obejít bez počítače.

Květná neděle

Je poslední ze šesti nedělí před Velikonocemi, která uzavírá období půstu a zároveň zahajuje tzv. pašijový týden. U nás se trhají již zmíněné kočičky a vrbové proutky, které mají nás a naše příbytky po celý rok chránit před nemocemi a zlými silami.

Traduje se, že by se během Květné neděle nemělo nic péct – mohla by se tím zakřiknout úroda ovoce, zeleniny a bylin. Ženy a dívky si pak na tento den pořizovaly nové šaty, čím pestřejší a barevnější byly, tím lepší. Symbolizovalo to podobný rozkvět, jaký zjara zažívá příroda.

Modré pondělí

Na modré pondělí měli křesťané zapovězenou jakoukoli práci. Tato tradice je ještě nápadnější v Německu, v němž se přívlastek „modrý“ řekne „blau“ – tento výraz ovšem kromě modré barvy znamená také „podnapilý či neschopný práce“.

Šedivé úterý

S tímto dnem se pojí důkladný jarní úklid, který symbolizuje vymetání nečistot nejen z domu, nýbrž i z hlavy. Po něm by naše domovy a zahrádky měly vypadat jako nové, a i my sami bychom se tak měli cítit – jako na novém začátku, což je hlavní symbolikou jara.

Škaredá středa

Nebo také Sazometná. Lidová tradice si ji proto každý rok připomíná pečením velikonočního kynutého pečiva ve tvaru „J“, tzv. Jidášů.

Pokud můžete, nerozčilujte se v tento den, nebo se u toho alespoň zkuste nemračit. Říká se totiž, že kdo se mračí na Škaredou středu, bude se mračit i každou další středu po zbytek roku.

Zelený čtvrtek

Je to den milosrdenství, vzájemné pomoci a obdarovávání blízkých.

Ke snídani se podávají Jidáše napečené o Škaredé středě, po zbytek dne už by se ale měla jíst jen zelená strava – plané byliny a zelenina, nikoliv lentilky či gumoví medvídci! Jedinou výjimku má pivo, i to však musí být zelené. Také se během Zeleného čtvrtka peče velikonoční nádivka.

S posledním zazvoněním kostelních zvonů tohoto dne se cinkalo v domácnostech penězi, aby se pojistilo, že jich bude doma dostatek po celý rok.

Velký pátek

Drží se intenzivní půst, podobně jako o Škaredé středě. Dnešní státní svátek býval dříve dnem plným zákazů – nesmělo se pracovat v sadech, na polích ani v zahradách. Nepralo se, a dokonce se ani nemělo nic půjčovat, protože hrozilo, že půjčené věci ovládnou zlé síly deroucí se ten den na povrch. Také se nepeklo ani nezametalo.

Traduje se, že pokud si přejete najít poklad, největší šanci máte právě na Velký pátek. Mimoto, že se zem otevírá a pouští mezi nás zlé síly, také odkrývá dávno ztracené poklady.

Bílá sobota

Na Bílou sobotu mají všichni napilno. Zdobí se vajíčka, pečou se velikonoční beránci a mazance, pletou se pomlázky z vrbového proutí.

Velikonoční neděle

Neboli Boží hod Velikonoční je nejdůležitějším křesťanským svátkem. Doma by se nemělo uklízet ani příliš pracovat, jen oslavovat. Dřív se při té příležitosti pořádaly různá slavnostní setkání a taneční zábavy.

Velikonoční pondělí

Velikonoční pondělí patří už hlavně světským oslavám a pojí se s příchodem a vítáním jara. Chlapci chodí koledovat – šlehají a tím omlazují děvčata pomlázkou z vrbového proutí. Za to dřív zpravidla dostali vajíčko, dnes k němu ti menší koledníci dostávají sladkosti.

Tradice rozdávání vajíček a mrskání pomlázkou je českou a slovenskou raritou, kterou jinde ve světě nenajdete. Vejce symbolizují zrození a nový život – proto jsou na Velikonoční pondělí tím hlavním dárkem. Vejce se rozdávají vařená, na dekorace ale slouží vyfouklé a zdobené kraslice.